

Shir Hashirim: G-d and the Jews – A Love Story

Adam Friedmann – afriedmann@torontotorah.com

שִׁיר הַשִּּירִים אֲשֵׁר לְשָׁלֹמֹה:

1. Rashi, Commentary to Shir Hashirim, 1:1

מקרא אחד יוצא לכמה טעמים וסוף דבר אין לך מקרא יוצא מידי פשוטו ומשמע ואף על פי שדברו הנביאים דבריהם בדוגמא צריך ליישב הדוגמא על אופניה ועל סדרה כמו שהמקראות סדורים זה אחר זה וראיתי לספר הזה כמה מדרשי אגדה יש סודרים כל הספר הזה במדרש אחד, ויש מפוזרים בכמה מדרשי אגדה מקראות לבדם ואינם מתיישבים על לשון המקרא וסדר המקראות, ואמרתי בלבי לתפוש משמעות המקרא ליישב ביאורם על סדרם והמדרשות מרבותינו אקבעם מדרש ומדרש איש איש במקומו

One verse can be interpreted in many different ways, but in the end, no verse can be detached from its literal meaning. This indicates that even though the prophets spoke in terms of analogy, this analogy must be explained in its setting and order just like the verses are arranged one after another. I have seen many midrashim for this book, some order the entire book in one midrash, others scatter midrashim about select verses in different places, and they don't fit with the language of the verses or the order of the verses. I have therefore said to myself to grasp the meaning of the verses and set out their explanation in order, and as for the midrashim of our Sages, I will insert them each midrash in its proper place.

2. Malbim, Commentary to Shir Hashirim 1:1

<u>שיר השירים,</u> שיר זה נחלק לחמשה שירים, ור"ל שיר שכלולים בו שירי שלמה, ספר בשיר הזה כי המלך שלמה אהב רעיה אחת היפה בנשים ויסגרה בבית מלכותו וישם בנות ירושלים שומרים סביבה, אבל היא היתה אהובת ריע לרועה צאן במדבר, וברחה חמשה פעמים מהיכל המלך אל המדבר אל דודה, בארבעה פעמים הראשונים הושבה אל חצר המלך, ובפעם החמישי לא יכלו לעצור בעדה, יצאה ולא שבה עוד, ובכל שיר ושיר יספר איך יצאה אל המדבר ונתחברה עם דודה:

Shir Hashirim — This song is divided into five songs, and the title means "the song in which the songs of Shlomo are collected". It is told in this song that King Shlomo loved a maiden, who the most beautiful of women, and he imprisoned her in his royal palace, and placed the women of Jerusalem as guards around her. But she was beloved to a man who shepherded sheep in the desert. And she escaped five times from the palace of the king to her beloved in the desert. On four of the occasions she was returned to the court of the king, and on the fifth they couldn't stop her. She left and never returned. And each song recounts how she escaped to the desert and united with her beloved.

3. T.S. Eliot, The Waste Land These fragments I have shored against my ruins.

4. Mishna Yadayim 3:5

שִׁיר הַשִּּירִים וְלְהֶלֶת מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדִיִם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שִׁיר הַשִּּירִים מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם, וְלְהֶלֶת מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם רָבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, שִׁיר הַשִּּירִים מְטָמָא אֶת הַיָּדַיִם וְשִׁיר הַשִּירִים מַחֲלֹקֶת... אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא נֶחֱלַק אֶדָם מִיִּשְׂרָאֵל עַל שִׁיר הַשִּּירִים שֶׁלֹא תְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם, שֶׁאֵין כָּל הָעוֹלָם כַּלוֹ כְדִאי כִּיּוֹם שֶׁנָתַּן בּוֹ שִׁיר הַשִּירִים לְיִשְׁרָאֵל, שֶׁכֶּל הַכְּתוּבִים לְדֶשׁ, וְשִׁיר הַשִּּירִים לְדָשׁ קְדְשִׁים. וְאִם נָחָלְקוּ, לֹא נָחְלִקוּ אֵלָּא עַל לְהָלֶת.

The Song of Songs and Ecclesiastes render the hands impure. Rabbi Yehudah says: The Song of Songs renders the hands impure, but there is a dispute regarding Ecclesiastes. Rabbi Yose says: Ecclesiastes does not render the hands impure, and there is a dispute regarding The Song of Songs...Rabbi Akiva said, "Mercy forbid! No one in Israel ever disputed that The Song of Songs renders the hands impure, since nothing in the entire world is worthy but for that day on which The Song of Songs was given to Israel; for all the Scriptures are holy, but The Song of Songs is the Holy of Holies! And if they did dispute, there was only a dispute regarding Ecclesiastes."

5. Midrash Tanchuma, Tetzaveh

אמר ר' אלעזר בן עזריה למה הדבר דומה, למלך שנטל סאה של חטים ונתנה לנחתום, ואמר לו הוצא לי ממנה כך וכך סולת, כך וכך מורסן, כך וכך סובין, כך כל הכתובין קודש ושיר השירים קודש קדשים. א"ר ראה מה הקדוש ברוך הוא מקלס כנסת ישראל בתוכו, Rabbi Elazar ben Azaryia said – What is the matter comparable to? To a king who took a seah of wheat and gave it to the baker, and told him – take from so much fine flour, and so much husks, and so much bran, so too, all the writings are holy, but Shir Hashirim is the holy of holies. Rebi said – See how G-d praises the people of Israel in it...

6. Rashi, Commentary to Shir Hashirim, 1:1

ואומר אני שראה שלמה ברוח הקדש שעתידין ישראל לגלות גולה אחר גולה חורבן אחר חורבן ולהתאונן בגלות זה על כבודם הראשון ולזכור חבה ראשונה אשר היו סגולה לו מכל העמים לאמר אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה ויזכרו את חסדיו ואת מעלם אשר מעלו ואת הטובות אשר אמר לתת להם באחרית הימים ויסד ספר הזה ברוח הקדש בלשון אשה צרורה אלמנות חיות משתוקקת על בעלה מתרפקת על דודה מזכרת אהבת נעורים אליו ומודה על פשעה אף דודה צר לו בצרתה ומזכיר חסדי נעוריה ונוי יופיה וכשרון פעליה בהם נקשר עמה באהבה עזה להודיעם כי לא מלבו ענה ולא שילוחיה שילוחין כי עוד היא אשתו והוא אישה והוא עתיד לשוב אליה:

And I say that Shlomo saw through divine spirit that in the future the Jews would be subjected to exile after exile, destruction after destruction, and to complain during this exile about their former honour, and to remember the initial love when they were a treasure to Him from amongst all the nations, and to say "I will return to my first husband because it was better for me then than now." And they will remember his kindnesses, and the trespasses that they trespassed against him, and the good things he promised to give them in the end of days. And he (i.e. Shlomo) organized this book, through the divine spirit, around [the story of] a woman who is troubled, widowed, and seeking her husband, who clings to her beloved and remembers her youthful love for him, and admits her transgressions. The beloved too is troubled by her distress and recalls the kindnesses of her youth, and her beauty, and the skill of her actions through which he was bound to her with powerful love. To tell them (i.e. the Jewish people) that the harm He caused her was not heartfelt, and He has not sent her away forever, that she is still his wife and He her husband, and He will return to her in the future.

7. Rambam, Laws of Repentance, 10:3

כיצד היא האהבה הראויה הוא שיאהב את ה' אהבה גדולה יתירה עזה מאוד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה' ונמצא שוגה בה תמיד כאלו חולה חולי האהבה שאין דעתו פנויה מאהבת אותה אשה והוא שוגה בה תמיד בין בשבתו בין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אוהביו שוגים בה תמיד כמו שצונו בכל לבבך ובכל נפשך והוא ששלמה אמר דרך משל כי חולת אהבה אני וכל שיר השירים משל הוא לענין זה:

What is the proper [degree] of love? That a person should love God with a very great and exceeding love until his soul is bound up in the love of God. Thus, he will always be obsessed with this love as if he is lovesick. [A lovesick person's] thoughts are never diverted from the love of that woman. He is always obsessed with her; when he sits down, when he gets up, when he eats and drinks. With an even greater [love], the love for G-d should be [implanted] in the hearts of those who love Him and are obsessed with Him at all times as we are commanded [Deuteronomy 6:5: "Love G-d...] with all your heart and with all soul." This concept was implied by Solomon [Song of Songs 2:5] when he stated, as a metaphor: "I am lovesick." [Indeed,] the totality of the Song of Songs is a parable describing [this love].

8. Shir Hashirim, 1

(ב) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דֹּדֶיךְ מִיָּיָן: (ג) לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךְ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךְ עַל כֵּן עֲלְמוֹת אֲהַבוּךְ: (ד) מְשְׁכֵּנִי אַחֲרֶיךְ נְּרוּצָה בֶּרְיִם בְּיִרְיעוֹת בְּרָבִיוּ נָגִילָה וְנִשְׁמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךְ מִיַּיִן מֵישְׁרִים אֲהַבוּךְ: ס (ה) שְׁחוֹרָה אָנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם כְּאָהֱלֵי קַדְר כִּירִיעוֹת שְׁבָּיבִי הָבֶרָה דֹדֶיךְ מִיַּיִן מֵישְׁרִים אֲהַבוּרְ: ס (ה) שְׁחוֹרָה אָנִי וְנָאוָה בְּנְוֹת שְׁלָחָה שְׁלָחָה נְחָרָה: (ז) הַגִּידָה שְׁלְמֹה עָרָבִי הַבְּרָיִם שַּלְמָה אָהָיֶה בְּלְטִיָּה עַל עֵדְרֵי חַבְּרֵיךְ:

(ח) אָם לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי לָךְ בְּעָקְבֵי הַצֹּאוּן וּרְעִי אֶת גְּדִּיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים: ס (ט) לְסֵסְתִּי בְּרִכְבֵי פַּרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי: (י) נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחָרוּזִים: (יא) תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ עִם נְקֵדּוֹת הַכְּסֶף: (יב) עַד שָׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסְבּוֹ נְרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ: (יג) צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין: (יד) אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶּר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי: ס (טוֹ) הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנֶּךְ יָוֹנִים:

(טז) הִנְּךְ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה:

(יז) קרות בָּתֵינוּ אֲרָזִים רחיטנו רַהִּיטֵנוּ בִּרוֹתִים:

The Woman

2 Oh, give me of the kisses of your mouth, For your love is more delightful than wine. 3 Your ointments yield a sweet fragrance, Your name is like finest oil— Therefore do maidens love you. 4 Draw me after you, let us run! The king has brought me to his chambers. Let us delight and rejoice in your love, Savoring it more than wine— Like new wine they love you! 5 I am dark, but comely, O daughters of Jerusalem— Like the tents of Kedar, Like the pavilions of Solomon. 6 Don't stare at me because I am swarthy, Because the sun has gazed upon me. My mother's sons quarreled with me, They made me guard the vineyards; My own vineyard I did not guard. 7 Tell me, you whom I love so well; Where do you

pasture your sheep? Where do you rest them at noon? Let me not be as one who strays Beside the flocks of your fellows.

The Man

8 If you do not know, O fairest of women, Go follow the tracks of the sheep, And graze your kids By the tents of the shepherds. 9 I have likened you, my darling, To a mare in Pharaoh's chariots: 10 Your cheeks are comely with plaited wreaths, Your neck with strings of jewels.11 We will add wreaths of gold To your spangles of silver. 12 While the king was on his couch, My nard gave forth its fragrance. 13 My beloved to me is a bag of myrrh Lodged between my breasts. 14 My beloved to me is a spray of henna blooms From the vineyards of En-gedi. 15 Ah, you are fair, my darling, Ah, you are fair, With your dove-like eyes!

The Woman

16 And you, my beloved, are handsome, Beautiful indeed! Our couch is in a bower;

Duet1

17 Cedars are the beams of our house, Cypresses the rafters.

9. Shir Hashirim 3

עַל־מִשְׁכֶּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקֵּשְׁתִּי אֵת שֶאָהֲבָה נַפְשֵׁי בִּקְשְׁתָּיו וְלָא מְצָאתְיו: ב אָלּוּמָה נָּא ואַסוֹבְבָה בָּעִיר בַּשְּוָקִים וּבְּרְתֹּבוֹת אֲבַקְשְׁה אֵת שָאָהֲבָה נַפְשֵׁי בִּקְשְׁתָּיו וְלָא מְצָאתְיו: ג מְצָאוֹנִי הַשְּׁמְרִים הַסֹּבְבָים בָּעֵיר אֵת שֶאָהֲבָה נַפְשָׁי רְאִיתֶם: ד כִּמְעַטׁ שֶׁעָבָרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמֶצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשֵׁי אָחַזְתִּיוֹ וְלָא אַרְפָּנוּ עַד־שֶׁהֲבִיאתִיוֹ אֶלִי אָל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חָדֶר הוֹרָתִי:

1 Upon my couch at night I sought the one I love— I sought, but found him not. 2 "I must rise and roam the town, Through the streets and through the squares; I must seek the one I love." I sought but found him not. 3 I met the watchmen Who patrol the town. "Have you seen the one I love?" 4 Scarcely had I passed them When I found the one I love. I held him fast, I would not let him go Till I brought him to my mother's house, To the chamber of her who conceived me

10. Shir Hashirim 5

אֲנִי יְשַׁנֶה וְלְבֶּי עֵר קּוֹל וֹ דּוֹדֶי דוֹפֶּק פָּתְחִי־לִּי אֲחֹתֵי רַעְיָתִי יוֹנְתָּי תַּמָּתִי נָמְלָא־טְׁל קְוַצּוֹתַי רְסְיְסִי לְיְלָה: ג פָּשַּׂטְתִּי אֶטְנְפֵּם: ד דּוֹדִי שְׁלֵח יָדוֹ מִן־הַחֹֹר וּמֵשֵי הָמִוּ עְלֵיו: ה קַמְתִּי אֲנֵי לְפְּוֹת הַמֵּנְעוּל: ו פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמֵק עָבֶר נַפְשִׁי הָמְוּ עְלֵיו: ה קַמְתִּי אֲנֶי לְפוֹדְי וְיָדֵי נְטְפִּוּ־מֹוֹר וּמֶשֵי הָמִוּ עַבֶּר בַּפְשְׁתִּי מְוֹר עַבֶּר עַבֶּר עַלְ כַּפִּוֹת הַמִּנְעוּל: ו פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמֵק עָבֶר נַפְשִׁי יָצְאָה בְּדַבְּרוֹ בְּקשְׁתִּי אֶתְכֶם בְּנִוֹת יְרוּשָׁלֶם אְם־תִּמְצְאוּ עֶּת־רְדִידִי מְעְלֵי שִׁמְרֵי הַחֹמְוֹת: ח הִשְׁבַּעְתֵּנוּ: י דּוֹדֶי עַה וְנִּלְ אְבֹּה אָנִי: ט מַה-דּוֹדֶךְ מִדּּוֹד הַיָּפֶה בַּנְשִׁים מַה-דּוֹדֶךְ מִדּּוֹד הָיְצָם אְם-תִּמְצְאוּ מָה בָּה הִשְּבַּעְתְּנוּ: י דּוֹדָי עַה וְאָלוֹם דְּגִּוּל יִרְדִידִי מֵּה בּוֹדְי וְזָה רֵעִי בָּנִוֹת יִרוּשָׁלֶם אִם־בּוּבְּה מְּדִּוֹם בְּנִית מָחִבּים בְּעִיר הִיבּוּל מָּב בְּנִים הַשְּבִּעְתְּנוּ: י דּוֹדְי מָה בּוֹבְּר מְהִידוּ לוֹ שְׁחוֹלֵת אַהְבָּה אֲנִי: ט מִה-דּחִׁרְךְ מִדּּוֹד הַיָּצְם מְבְיבוּ וֹיִבּ הְשִׁבְּית יְרוּישְׁלָם בְּבִים בְּעִית יִרוּשְׁלָם בִיּבוֹת יִבּוּל יִימְשִׁים מִה בּשְׁבְּית תְּמִי בְּעָבְים בְּנִית יְרוּשְׁלָם בְּבִּתְתְּי בְּנִים בְּוֹת יִרוּשְׁלָם בְּבִּבְּר מִּיּים מַה-בִּבְים בְּעִית יִרוּשְׁלָם בִּים בְּעִים מִּבְּים בְּנִית יִרוּשְׁלָם בִּי

I was asleep, But my heart was wakeful. Hark, my beloved knocks! "Let me in, my own, My darling, my faultless dove! For my head is drenched with dew, My locks with the damp of night." 3 I had taken off my robe— Was I to don it again? I had bathed my feet— Was I to soil them again? 4 My beloved took his hand off the latch, And my heart was stirred for him. 5 I rose to let in my beloved; My hands dripped myrrh— My fingers, flowing myrrh— Upon the handles of the bolt. 6 I opened the door for my beloved, But my beloved had turned and gone. I was faint because of what he said. I sought, but found him not; I called, but he did not answer. 7 I met the watchmen Who patrol the town; They struck me, they bruised me. The guards of the walls Stripped me of my mantle. 8 I adjure you, O maidens of Jerusalem! If you meet my beloved, tell him this: That I am faint with love. 9 How is your beloved better than another, O fairest of women? How is your beloved better than another That you adjure us so?...Such is my darling, O maidens of Jerusalem!